

**KAŻDY
ROLNIK**

dążący do poprawy swego bytu i rodziny, zrzęca się w Kółkach Rolniczych P. T. R.

Wąbrzeźno, 17 X. 36 r.

ROLNIK

OBOWIĄZKIEM

każdego rolnika kochającego swoją Ojczyznę jest złożyć choćby jaknajskromniejszą ofiarę — na Fundusz Obrony Narodowej

Wąbrzeźno, 17 X. 36 r.

NR 27

DODATEK POŚWIĘCONY SPRAWOM ROLNICZYM. ORGAN T.R.P.

ROK VI

Komunikaty T. R. P.

PRZEKALKULOWANIA POLIS DO-KONUJE REFERAT UBEZPIECZENIOWY PTR.

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze przypomina, iż jeszcze ciągle wielu rolników przepłaca przy ubezpieczeniu od ognia, tak ruchomości, jak i stogów czy budynków.

Przy Centrali PTR. istnieje specjalny referat ubezpieczeniowy, który bezpłatnie przekalkulowuje nadesłane mu polisy wskazując, czy i ile za dużo płaci rolnik przy obowiązujących taryfach ubezpieczeniowych w poszczególnych instytucjach asekuracyjnych.

Po otrzymaniu takiej kalkulacji rolnik wie, czy płaci dobrze, czy też płaci za dużo i wobec tego może wystąpić od odnośnego towarzystwa ubezpieczeniowego, żądając obniżki opłat ubezpieczeniowych.

Dla dokonania tej kalkulacji zainteresowani winni nadsyłać do Centrali PTR. w Toruniu (ul. Sienkiewicza 12) polisy swe listem poleconym. Po dokonaniu kalkulacji w przeciągu kilku dni zwróci te polisy, wskazując jak postąpić, celem uzyskania niżki.

Polisy nadsyłać należy bez względu na to, w jakim towarzystwie członek jest ubezpieczony.

KÓŁKA ROLNICZE POWINNY BRAĆ UDZIAŁ W UROCZYSTOŚCIACH K. S. M.

Wiele z pośród oddziałów Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży obchodzi w roku bieżącym dziesięciolecie swego istnienia, zarządzając w związku z tym uroczyste akademie.

Wiemy wszyscy dobrze jak szczerne zadania postawiło sobie KSM. Wychowanie w oparciu o zdrowe, katolickie zasady moralne Polaka-Obywatela, rozumiejącego i spełniającego swe obowiązki wobec państwa i narodu, oto hasło pracy KSM-u.

Kółka Rolnicze więc powinny brać gremialny udział we wszystkich uroczystościach KSM., dając tym samym dowód, że cele KSM. są im nietylko znane, ale co więcej, że są ich własnymi celami. Pamiętajmy, że KSM. wychowuje przyszłych rolników — przyszłych członków Kółek Rolniczych. —

DODATKOWE WNIOSKI USTAWODAWCZE W SPRAWACH OSADNICZYCH.

Poza trzema zasadniczymi wnioskami ustaw w sprawach osadników rentowych i anulacyjnych, o czym już donosiliśmy w poprzednich biuletynach, zostały opracowane 4 dodatkowe projekty ustaw, które przez Komisję Pomorsko-Poznańską zostaną wniesione pod obrady sejmowe w jesieni br. Projekty te zostały rozesłane już pp. Prezesom Sekcji Osadniczych. W związku z tym Sekcja Osadnicza PTR. prosi pp. Prezesów Powiatowych o rychłe nadesłanie swych uwag w sprawie tych nowych projektów. — Brak tych uwag PTR. uważać będzie za zgodę pp. Prezesów na rozesłane teksty wniosków ustawodawczych.

PRZEWIETRZANIE NOWOWZNIESIONYCH BUDYNKÓW OSADNICZYCH.

* Sekcja Osadnicza Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego zwraca uwagę, że przy dokonywanych przejęciach budynków osadniczych niezrozumienie konieczności dostatecznego wentrowienia nowowzniesionych budynków i w ogóle budynków, skutkiem czego w budynkach nie tylko inwentarskich ale nawet w mieszkalnych ściany są przepojone od wewnątrz niemającą wyjścia parą, co jest objawem nader niepożądanym.

Tylko w nielicznych wypadkach budynki są przewietrzane, a wtedy zupełnie inaczej wyglądają. Również do tyczy to budynków niezamieszkałych lub tych, w których jest mało inwentarza.

W związku z powyższym zalecamy zasadę otwierania w dniu bezmgliste lufcików w budynkach mieszkalnych, a w budynkach inwentarskich nie zatykanie wietrzników, poza tym otwierania okna w ścianie przeciwległej drzwiom i najwięcej oddalonego od tychże. Zwraca się przytem uwagę, że sam wietrznik przy dużej ilości inwentarza jest nie wystarczający, a obawy wyrażone przez osadników, że otwieranie okna pozbawiają ich dotychczasowej produkcji mleka są bezpodstawne.

Ponadto zwracamy uwagę na drobny, pozornie szczegół, który w skutkach jest często b. szkodliwy mianowicie progi wjazdowe do stodoł należy z obu stron odpowiednio umocnić i wyrównać z terenem podwórza, ażeby przy zajeżdżaniu wozami do wewnątrz powodowane wstrząsy, działające na ściany i wrota stodoły zmniejszyły do minimum.

Zaniechanie tego powoduje często różnego rodzaju duże braki w doposażeniu wrot i ścian stodoły już po kilku czasach miesiącach, jak w wielu wypadkach stwierdzono, z winy samych osadników, którzy nie umocnili odpowiednio progów wjazdowych.

UKŁADY KONWERSYJNE WOLNO ZAWIERAĆ DO 31 PAŹNIERNIKA.

Jak się dowiadujemy, ustalony na dzień 31-go października br. ostateczny termin zawierania układów konwersyjnych na Bank Akceptacyjny — nie będzie przedłużony.

W związku z powyższym dłużnicy rolnicy posiadający krótkoterminowe zobowiązania zaciągnięte przed dniem 1 lipca 1932 roku w instytucjach kredytu zorganizowanego (a więc w bankach, spółdzielniach kredytowych, komunalnych kasach oszczędności, gminnych kasach oszczędności itp.) winni wykorzystać pozostały jeszcze czas i załatwić wszelkie formalności związane z zawarciem układów konwersyjnych na Bank Akceptacyjny, gdyż po dniu 31 października układów tych zawierać nie będzie można.

Jak nam donoszą ze źródeł dobrze poinformowanych w wypadkach gdyby instytucje wierzycielskie miały dłużnikom rolnikom odmawiać zawarcia układu konwersyjnego — z powodów nieuzasadnionych — będzie przewidziany specjalny termin na zgłaszanie

odwołań do Komitetu Konwersyjnego o uznanie winy instytucji wierzycielskiej w niedojściu do skutku układu.

SZKOŁA ROLNICZA P. I. R. W CHELMŹY.

Zawiadamia, że przyjmuje zgłoszenia kandydatów na uczniów na rok szkolny 1936 — 37. Kandydat uczeń winien mieć 17 lat, pochodzić ze wsi, przedstawić wniosek o przyjęcie, życiorys, świadectwo szkolne i metrykę urodzenia.

Po przyjęciu na ucznia kandydat opłaca 2 zł wpisowego i 20 zł. za kurs zimowy. Uczniowie dojeżdżają do szkoły rowerami, z dalszych okolic koleją za ulgowymi biletami miesięcznymi. Dla tych, którzy mają do kolei za daleko będzie zorganizowane przy szkole mieszkanie za zwrotem kosztów rzeczowych około 25 zł. miesięcznie.

Nauka rozpocznie się dnia 4 listopada a dzieli się na 2 zimy do końca marca i przerwę letnią, podczas której uczniowie przerabiają zadania praktyczne w gospodarstwach rodziców, pod kontrolą nauczycieli.

Niezamożni uczniowie mogą się ubiegać o stypendia z Wydziałów Powiatowych przez szkołę.

Bliższych informacji udziela Dyrekcja szkoły Rolniczej w Chełmży ustnie we wtorki i piątki i listownie.

DO PP. CZŁONKÓW WIELKOPOLSKIEGO I POMORSKIEGO TOW. RYBACKIEGO W BYDGOSZCZY — ORAZ PRODUCENTÓW RYB SŁODKOWODNYCH NA ZIEMIACH ZACHODNICH POLSKI.

O bezpieczeństwie granic Rzeczypospolitej i jej istnieniu decyduje przede wszystkim siła i gotowość obronna kraju.

W chwili obecnej, gdy sąsiedzi nasi dokładają wszelkich starań by stworzyć z siebie największe potęgi militarne, Polska nie może pozostać w tyle. Warunki obecnej chwili wymagają, by całe społeczeństwo brało udział w tworzeniu silnej zawsze gotowej do obrony kraju armii.

Zorganizowane rolnictwo, w pełnej świadomości, że w tym dziele utrwalenia siły obrony kraju, winny brać udział wszystkie warstwy Narodu, o-podatkowało się dobrowolnie w wysokości conajmniej 2 kg żyta z 1ha, przeliczając zboże po cenie 14 zł. na 100 kg

W zrozumieniu tak ważnego dla każdego obywatela obowiązku złożenia dobrowolnej ofiary na rzecz Funduszu Obrony Narodowej, Związek Organizacji Rybackich Rzeczypospolitej Polskiej wezwał rybaków i właścicieli wód do złożenia jednorazowej daniny na Fundusz Obrony Narodowej. —

My rybacy Ziem Zachodnich Polski winniśmy również wykazać dowód swego wyrobienia obywatelskiego.

Z tych względów na walnym zebraniu Wielkop. i Pom. Tow. Rybackiego w dn. 26. 9. 1936 r. powzięto jednogłośnie uchwałę samoopodatkowania się na rzecz Funduszu Obrony Narodowej, w wysokości następującej.

Czeladnicy — 1 zł; właściciele wód 6 groszy z 1 ha posiadanej ilości ha

wód, dzierzawcy 6 groszy z 1 ha dzierzawionej ilości ha wód; członkowie — nierybacy (inne zawody) od 2 zł. Najmniejsza składka wynosi 1 zł.

Składkę uprasza się wpłacać przekazem pocztowym lub na konto PKO. Wielkop. i Pom. Tow. Rybackie nr 212.858, najpóźniej do dnia 1 listopada br. z zaznaczeniem na przekazie celu wpłaty.

Ogólną sumę zebranych składek Towarzystwo przekaże następnie Komitetowi Centralnemu, pozatym wynik zbiórki ogłosi w „Przeglądzie Rybackim”.

Wielkopolskie i Pomorskie Tow. Rybackie wyraża przekonanie, że społeczeństwo rybackie Pomorza i Wielkopolski weźmie gremialny udział w podniesieniu siły obrony Rzeczypospolitej, dając w ten sposób dowód wyrobienia obywatelskiego, sprawności organizacyjnej i miłości Ojczyzny.

ZA ZARZĄD T. R. P.

(—) Wł. Klimek, prezes.

(—) J. Ewertowski, sekretarz.

KISZONKA Z KOŃSKIEGO ZĘBA I SŁONECZNIKA.

Koński ząb oraz słonecznik, mogą być także bulwy (łodygi), nadają się do zakiszania. Warunkiem, aby kiszonka była chętnie spożywana przez zwierzęta, jest dość wczesne ścięcie tych roślin, to jest gdy są jeszcze soczyste, niezdrewniałe. — Szczególnie koński ząb, ścięty w późniejszym stadium, jest bardzo niechętnie spożywany i musi być mieszany np. z kiszoną liści buraczanych. — Z tych względów najlepsze będzie zrobienie kiszonki z zęba końskiego i słonecznika pół na pół; bulwy można traktować jako słonecznik. W dole kiszonka powinna się dobrze udać, byleby pasza, pocięta na grubą siećkę, była b. dobrze ubita. Dobrze jest masę zakiszoną spryskiwać kwaśnym mlekiem. — Na wierzchu kiszonkę przykryć warstwą plew i ziemią.

— UŁATWIENIE W ZWROCIE NADPŁAT PODATKOWYCH. Na kontach płatników w księgach bierczych urzędów skarbowych niejednokrotnie powstają nadpłaty w podatkach.

Likwidowanie tych nadpłat w drodze ich zwracania w gotówce zainteresowanym było do niedawna połączone z pewnymi utrudnieniami wynikającymi z obowiązujących dotąd przepisów proceduralnych w tym zakresie. Płatnicy dawali wyraz niezadowoleniu wskutek zbyt długo trwającego przeprowadzenia zwrotu nadpłat przez urzędy skarbowe, ponieważ do wypłacenia tychże w wielu wypadkach niezbędne było uzyskanie zgody wyższej władzy Izby Skarbowej.

W ostatnich dniach opublikowany został okólnik ministerstwa skarbu w którym ministerstwo zezwala w drodze wyjątku od zasady, wyrażonej w odpowiednich przepisach dla kas urzędów skarbowych, na dokonywanie wypłat z tytułu zwrotu nadpłat w gotówce bezpośrednio zainteresowanym w kasie urzędu skarbowego, bądź w drodze przelewu tych sum na ich konta czekowe w PKO.

To zarządzenie ministerstwa skarbu, spełniając dezyderaty szerokich warstw społeczeństwa, zaliczyć można do rzędu zopacztkowanych przez ministerstwo skarbu posunięć, zmierzających drogą nowelizacji przepisów do usuwania istniejących rozdrwińków między urzędem skarbowym a płatnikiem.